Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

17. rujna 2015.*

„Žalba – Državne potpore – Tužba za poništenje – Članak 263. UFEU-a – Dopuštenost – Nezakonite i nespojive potpore – Obveza povrata – Odluka Europske komisije da ne proširi obvezu povrata na preuzimatelja korisnika potpore – Pravni interes – Tužba za naknadu štete i povrat potpora pred nacionalnim sudovima – Procesna legitimacija – Žalitelj u odnosu na kojeg nema osobnog utjecaja“

U predmetu C-33/14 P,

povodom žalbe na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, podnesene 22. siječnja 2014.,

Mory SA, u stečaju, sa sjedištem u Pantinu (Francuska),

Mory Team, u stečaju, sa sjedištem u Pantinu,

Superga Invest, ranije: Compagnie française superga d'investissement dans le service (CFSIS), sa sjedištem u Miraumontu (Francuska),

koje zastupaju B. Vatier i F. Loubières, *avocats*, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu,

žalitelji,

a druga stranka postupka je:

Europska komisija, koju zastupaju T. Maxian Rusche i B. Stromsky, u svojstvu agenata, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu,

tuženik u prvom stupnju,

SUD (treće vijeće),

u sastavu: M. Ilešič, predsjednik vijeća, A. Ó Caoimh (izvjestitelj), C. Toader, E. Jarašiūnas i C. G. Fernlund, suci

nezavisni odvjetnik: P. Mengozzi,

tajnik: L. Carrasco Marco, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 27. travnja 2015.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 18. lipnja 2015.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: francuski

Presudu

1 Svojim žalbama Mory SA, Mory Team i Superga Invest zahtijevaju ukidanje rješenja Općeg suda Europske unije Mory i dr./Komisija (T-545/12, EU:T:2013:607, u daljnjem tekstu: pobijano rješenje), kojim je odbijena njihova tužba za poništenje Odluke Komisije C (2012) 2401 *final* od 4. travnja 2012. o preuzimanju imovine grupe Sernam u okviru predstečajnog postupka (u daljnjem tekstu: sporna odluka).

Okolnosti spora

2 Žalitelji se predstavljaju kao izravni tržišni takmaci društva Financière Sernam kao i njegovih društava kćeri Sernam Services i Aster (u daljnjem tekstu zajedno: grupa Sernam). Mory SA i Mory Team (u daljnjem tekstu zajedno: društva Mory) obavljali su djelatnosti u sektoru klasične i ekspresne kurirske službe prije nego što je protiv njih otvoren stečaj. Superga Invest, ranije: Compagnie française superga d'investissement dans le service (CFSIS), bila je glavni dioničar društava Mory.

3 Odlukom od 23. svibnja 2001. u vezi s državnom potporom NN 122/2000 (ex NJ 140/2000) (SL C 199, str. 15.) Komisija je odobrila potporu za restrukturiranje grupe Sernam (u daljnjem tekstu: odluka Sernam 1).

4 Odlukom 2006/367/EZ od 20. listopada 2004. u vezi s državnom potporom koju je Francuska djelomično počela provoditi u korist poduzetnika Sernam (SL 2006., L 140, str. 1., u daljnjem tekstu: odluka Sernam 2) Komisija je potvrdila da je potpora odobrena odlukom Sernam 1, uz određene uvjete, spojiva s unutarnjim tržištem. Također je utvrdila postojanje dodatne potpore koja je nespojiva s unutarnjim tržištem pa ju je, slijedom toga, Francuska Republika morala oduzeti.

5 Dopisom od 16. srpnja 2008. Komisija je obavijestila Francusku Republiku o svojoj odluci da pokrene službeni istražni postupak predviđen člankom 108. stavkom 2. UFEU-a u pogledu toga kako ta država primjenjuje odluku Sernam 2. Ta odluka je objavljena u *Službenom listu Europske unije* od 9. siječnja 2009. (SL C 4, str. 5.).

6 Tribunal de commerce de Bobigny (Trgovački sud Bobigny, Francuska) otvorio je 27. lipnja 2011. predstečajni postupak protiv društava Mory.

7 Tribunal de commerce de Nanterre (Francuska) otvorio je 31. siječnja 2012. predstečajni postupak protiv društava Financière Sernam i Sernam Services.

8 Tribunal de commerce de Pontoise (Francuska) otvorio je 3. veljače 2012. protiv društva Aster stečaj s nastavkom poslovanja.

9 Komisija je 9. ožujka 2012. donijela Odluku 2012/398/EU u vezi s državnom potporom br. SA.12522 (C 37/08) – Francuska – Primjena odluke „Sernam 2" (SL L 195, str. 19., u daljnjem tekstu: odluka Sernam 3). Članak 1. izreke u toj odluci navodi da je grupa Sernam primila nezakonite potpore nespojive s unutarnjim tržištem (u daljnjem tekstu: predmetne potpore). Prema članku 2. te izreke, Francuska Republika dužna je toj grupi oduzeti predmetne potpore.

10 Istog dana stečajni upravitelj grupe Sernam primio je dvije ponude za preuzimanje, jednu društva Geodis Calberson (u daljnjem tekstu: Calberson), društva kćeri grupe Geodis (u daljnjem tekstu: Geodis), koje posluje u sektoru kurirske službe, i drugu društva BMV. Calbersonova ponuda za preuzimanje sadržavala je uvjet prema kojem „nikakva obveza bilo koje vrste, a osobito bilo kakav teret povrata ukupnog ili djelomičnog iznosa [predmetnih] potpora koje su isplaćene [grupi Sernam]

ne smije se prenijeti zajedno s preuzetom imovinom ili na temelju tog preuzimanja ili se staviti na teret preuzimatelja“. Ponuda koju je podnio BMV nije sadržavala takav uvjet, ali je bila postavljena kao vezana uz Calbersonovu ponudu, pa bi u slučaju odbijanja potonje ponude prestala vrijediti.

11 Francuska Republika je 23. ožujka 2012. zatražila od Komisije potvrdu da se obveza povrata predmetnih potpora neće proširiti na Geodis i BMV ako oni preuzmu dio imovine grupe Sernam.

12 Komisija je spornom odlukom Francuskoj Republici naznačila da obvezu povrata koja je naložena grupi Sernam u skladu s člankom 2. odluke Sernam 3 ne treba proširiti na Geodis i BMV jer nema gospodarskog kontinuiteta između grupe Sernam i tih dvaju mogućih preuzimatelja. Komisija je u točki 54. sporne odluke pojasnila da se ta odluka ne odnosi na razboritost ulaganja preuzimateljâ, a koje se sastoji od preuzimanja određene imovine grupe Sernam te da, slijedom toga, ne prejudicira ocjenu tog ulaganja prema članku 107. stavku 1. UFEU-a.

13 Calberson je 10. travnja 2012. stečajnom upravitelju grupe Sernam podnio novu ponudu za preuzimanje koja nije sadržavala uvjet o kojem je ovisila njegova prva ponuda za preuzimanje.

14 Tribunal de commerce de Nanterre odobrio je 13. travnja 2012. ponude za preuzimanje koje su podnijeli Calberson i BMV te je naložio prijenos određene imovine društva Sernam Services u njihovu korist s učinkom od 7. svibnja 2012.

15 Tribunal de commerce de Bobigny otvorio je 10. srpnja 2012. stečaj protiv društava Mory.

Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

16 Tužbom koju su dostavili tajništvu Općeg suda 17. prosinca 2012. žalitelji su pokrenuli postupak radi poništenja sporne odluke.

17 Podneskom koji je dostavila tajništvu Općeg suda 25. ožujka 2013., Komisija je istaknula prigovor nedopuštenosti na temelju članka 114. stavka 1. Poslovnika Općeg suda, s jedne strane zato što žalitelji nisu dokazivali da imaju pravni interes za vođenje postupka protiv sporne odluke i s druge strane zato što se ta odluka ne odnosi osobno na njih u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a.

18 U pobijanom rješenju Opći sud je odlučio da žalitelji nisu dokazali da imaju pravni interes za vođenje postupka protiv sporne odluke te da se njihova tužba mora proglasiti nedopuštenom već samo na temelju tog razloga a da nije potrebno ispitati postojanje zapreke za vođenje postupka na koju se pozvala Komisija, na temelju argumenta da se sporna odluka osobno ne odnosi na žalitelje. Opći sud je posebno utvrdio da ni na temelju tužbe koju su društva Mory podnijela 25. travnja 2007. na Tribunal administratif de Paris (Upravni sud u Parizu, Francuska) radi povrata predmetnih potpora, ni na temelju tužbe koju su podnijela 7. svibnja 2013. na Tribunal de commerce de Paris radi solidarne odgovornosti, među ostalim, grupe Sernam i Geodisa za štetu koju su im ta društva prouzročila, nisu mogli steći takvu legitimaciju.

Zahtjevi stranaka i postupak pred Sudom

19 Žalitelji u svojoj žalbi od Suda zahtijevaju da:

— ukine pobijano rješenje,

— vrati predmet Općem sudu na ponovno suđenje i

— o troškovima odluči naknadno.

20 Komisija zahtijeva da se žalba odbije i da se žaliteljima naloži snošenja troškova.

21 Dopisom koji je tajništvo Suda zaprimilo 19. svibnja 2014., Calberson je na temelju članka 40. drugog stavka Statuta Suda Europske unije zatražio da se uključi u ovaj postupak u svojstvu intervenijenta u potporu Komisijinog zahtjeva.

22 Rješenjem predsjednika Suda od 27. veljače 2015. taj zahtjev je odbijen.

O zahtjevu za ponovno otvaranje usmenog postupka

23 Nakon objave mišljenja nezavisnog odvjetnika žalitelji su podneskom koji je tajništvo Suda zaprimilo 29. lipnja 2015. zatražili da se odredi ponovno otvaranje usmenog dijela postupka. Žalitelji u prilog tom zahtjevu u biti navode da novi argumenti koje je nezavisni odvjetnik iznio u svojem mišljenju, a posebno u pogledu kvalifikacije sporne odluke radi određivanja procesne legitimacije u smislu članka 263. UFEU-a i posljedica koje ti argumenti imaju na ispitivanje žalbe, iziskuju sazivanje rasprave ako Sud odluči da će sam konačno riješiti spor.

24 Valja podsjetiti da Statut Suda i Poslovnik Suda ne propisuju mogućnost da stranke podnesu očitovanja na mišljenje nezavisnog odvjetnika (vidjeti presudu Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, t. 30. i navedenu sudsku praksu).

25 Na temelju članka 252. drugog stavka UFEU-a, dužnost je nezavisnog odvjetnika, djelujući posve nepristrano i neovisno, da na javnoj raspravi iznosi obrazložena mišljenja o predmetima u kojima se u skladu sa Statutom Suda zahtijeva njegovo sudjelovanje. Sud nije vezan ni mišljenjem nezavisnog odvjetnika ni obrazloženjem koje je dovelo do tog mišljenja (vidjeti presudu Komisija/Parker Hannifin Manufacturing i Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, t. 29. kao i navedenu sudsku praksu).

26 Slijedom toga, neslaganje jedne stranke s mišljenjem nezavisnog odvjetnika, bez obzira na to kakva pitanja u njemu razmatra, ne može biti samo po sebi dovoljan razlog koji bi opravdavao ponovno otvaranje usmenog postupka (presuda E.ON Energie/Komisija, C-89/11 P, EU:C:2012:738, t. 62.).

27 Prema tome, Sud može u svakom trenutku, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odrediti ponovno otvaranje usmenog dijela postupka, u skladu s člankom 83. svojeg Poslovnika, osobito ako smatra da stvar nije dovoljno razjašnjena ili pak ako je u predmetu potrebno odlučiti na temelju argumenta o kojem se nije raspravljalo među strankama ili zainteresiranim osobama iz članka 23. Statuta Suda Europske unije (presuda Nordzucker, C-148/14, EU:C:2015:287, t. 24.).

28 To nije slučaj u ovom predmetu. Naime, žalitelji i Komisija su i u pisanom i u usmenom dijelu postupka iznijeli sve svoje činjenične i pravne argumente u prilog svojim zahtjevima, uključujući i pitanje procesne legitimacije u smislu članka 263. UFEU-a. Stoga Sud smatra da, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, raspolaže svim potrebnim elementima za donošenje odluke i da se o tim elementima raspravljalo pred njim.

29 S obzirom na prethodno navedena razmatranja, Sud ocjenjuje da ne treba odrediti ponovno otvaranje usmenog dijela postupka.

O žalbi

30 U prilog svojoj žalbi žalitelji iznose dva razloga. Prvi se temelji na tome da je Opći sud u svojoj ocjeni njihova pravnog interesa za podnošenje tužbe radi poništenja sporne odluke počinio nekoliko pogrešaka koje se tiču prava. Drugi se temelji na povredi članka 263. četvrtog stavka UFEU-a jer je Opći sud propustio utvrditi da se ta odluka izravno i osobno odnosi na njih.

31 Žalitelji uvodno ističu da između pojmova pravnog interesa i „izravnog i osobnog utjecaja“ ne postoji crta razdvajanja. Ta dva pojma se štoviše potpuno miješaju kada je riječ o ocjenjivanju dopuštenosti tužbe koju podnese stranka kojoj odluka nije upućena u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a. Nelogično je, naime, smatrati da osoba na koju se neka odluka izravno i osobno odnosi nema pravni interes. Isto tako, nezamislivo je da bi neka osoba imala pravni interes a da se odluka izravno i osobno ne odnosi na nju. Smatrajući da su ta dva pojma različita, Opći sud je povrijedio članak 263. četvrti stavak UFEU-a. Za utvrđivanje dopuštenosti tužbe dovoljno je dokazati izravan i osoban utjecaj na tu osobu.

Prvi žalbeni razlog

Argumentacija stranaka

32 Svojim prvim žalbenim razlogom žalitelji prigovaraju da je Opći sud počinio nekoliko pogrešaka koje se tiču prava prilikom ispitivanja koje ga je dovelo do zaključka da oni nemaju pravni interes za podnošenje tužbe radi poništenja sporne odluke.

33 Na prvom mjestu, žalitelji tvrde da obrazloženje Općeg suda sadržava određen broj proturječnosti i pogrešaka koje se tiču prava kada je u točkama 29. do 35. pobijanog rješenja smatrao da sudjelovanjem u upravnom postupku koji je prethodio donošenju odluke Sernam 2 Mory nije mogao steći pravni interes.

34 Prije svega, Opći sud sam sebi proturječi kada se u točki 31. pobijanog rješenja, u prilog svojoj odluci da žalitelji nemaju pravni interes, pozvao, među ostalim, na sudsku praksu u području državnih potpora prema kojoj tužitelj uvijek mora dokazati to da odluka o spojivosti potpore može utjecati na njegov položaj na tržištu, a u točki 57. toga rješenja je naveo da se Komisija u spornoj odluci nije izjasnila o mogućem postojanju i spojivosti potpora na temelju članka 108. UFEU-a.

35 Nadalje, shvaćanje Općeg suda iz točke 33. pobijanog rješenja, prema kojem se pitanje načina povrata predmetnih potpora tiče isključivo Komisije i dotične države članice, dovelo bi do toga da bilo koja druga stranka, osim te države članice, a koja bi bila zainteresirana za odluku kojom je naložen povrat potpora, načelno ne bi imala pravni interes za vođenje postupka protiv odluke o načinu povrata tih potpora. Takva analiza proturječi odredbama članka 263. četvrtog stavka UFEU-a, prema kojima svaka osoba može pokrenuti postupke protiv odluke koja se izravno i osobno odnosi na nju.

36 Na kraju, Opći sud održava pomiješanost, s jedne strane, između pojmova „pravni interes“ i „osoba na koju se odnosi“ i, s druge strane, u pogledu naravi sporne odluke, s obzirom na to da pobijano rješenje tu odluku kvalificira i kao odluku *sui generis*, i kao odluku koja se isključivo odnosi na pitanje načina povrata potpore ili kao odluku koja se odnosi na to je li došlo do prijenosa nespojive potpore i na zaobilaženje odluke o povratu. Tim miješanjem želi se izbjeći situacija u kojoj bi postalo jasno da Opći sud u pobijanom rješenju nije usvojio isti pristup koji je primijenio u presudi Ryanair/Komisija (T-123/09, EU:T:2012:164).

37 Na drugom mjestu, žalitelji smatraju da je Opći sud počinio pogreške koje se tiču prava i u svojoj ocjeni kada je u točkama 36. do 51. pobijanog rješenja zaključio da im tužbe koje su pred nacionalnim sudovima podnesene radi povrata predmetnih potpora i naknade štete ne daju pravni interes za vođenje postupka pred sudovima Unije.

38 Prije svega, žalitelji u tom pogledu tvrde da je Opći sud pogrešno utvrdio da pravni interes za postupanje protiv Unijine odluke opravdava isključivo mogućnost podnošenja tužbe za naknadu štete pred nacionalnim sudovima. Taj interes, naime, također može proizaći iz tužbe usmjerene na to da dotična država članica stvarno oduzme potporu. U konkretnom slučaju Mory je podnio upravo takvu tužbu pred Tribunal administratif de Paris sa željom da se Francusku Republiku primora da oduzme

predmetne potpore svim kasnijim korisnicima, uključujući Geodis. Komisija i Opći sud nisu ovlašteni osporavati relevantnost i interes žaliteljâ u tom postupku s obzirom na to da je ona valjano podnesena i da je postupak u tijeku.

39 Nadalje, žalitelji tvrde da je Opći sud pogrešno smatrao da nemaju pravni interes jer mnogo godina nisu poduzeli nikakvu radnju radi naknade štete na temelju narušavanja tržišnog natjecanja do kojeg je došlo predmetnom potporom. Podnošenje tužbe za naknadu štete pred Tribunal de commerce de Paris postalo je, naime, moguće tek nakon donošenja odluke Sernam 3 kojom je utvrđeno da su te potpore nespojive s unutarnjim tržištem. Usto, ta tužba je najavljena u tužbi Općem sudu i podnesena je prije donošenja pobijanog rješenja. U svakom slučaju, Opći sud svojom analizom osnovanosti Geodisove tužbe za naknadu štete ne može zamijeniti analizu nacionalnog suda kako bi utvrdio da navedena tužba neće biti uspješna kao i da će uspjeh pred njim podnesene tužbe za poništenje biti bez učinka na uspjeh u parnici za naknadu štete koja se vodi pred nacionalnim sudovima.

40 Na kraju, žalitelji smatraju da je tužba za naknadu štete protiv Geodisa pred nacionalnim sudom opravdana jer njega treba smatrati sadašnjim korisnikom predmetnih potpora i, stoga, dužnikom obveze koja se odnosi na popravljanje štetnih posljedica do kojih je došlo dodjeljivanjem tih potpora na štetu društava Mory, i to solidarno sa svim sljedećim korisnicima i davateljem potpore, društvom Société nationale des chemins de fer français (SNCF) (Francuske željeznice). Usto, kada bi sporna odluka bila poništena, žalitelji bi se pred nacionalnim sudom mogli protiv Geodisa pozivati na doktrinu francuskog prava „enrichissement sans cause“ (stjecanje bez osnove).

41 Na trećem mjestu, žalitelji prigovaraju to što je Opći sud zanijekao pravni interes društva Superga Invest tako što je odbio priznati da on proizlazi iz pravnog interesa društava Mory, u kojima je Superga Invest glavni dioničar.

42 Na četvrtom mjestu, žalitelji prigovaraju Općem sudu to što je u točkama 54. do 58. pobijanog rješenja utvrdio da nisu bili lišeni postupovnog prava na otvaranje službenog istražnog postupka na temelju članka 108. stavka 2. UFEU-a.

43 Prije svega, žalitelji navode da je, kad su kontaktirali Komisiju u vezi s postojanjem opasnosti od zaobilaženja na temelju namjeravane transakcije prijenosa, ta institucija usvojivši spornu odluku odbila otvoriti postupak dubinskog ispitivanja te je povrijedila njihova postupovna prava. Žaliteljima je tako oduzeta mogućnost dubinskog ispitivanja, i to ne u pogledu novih potpora, nego u pogledu zlouporabe u vezi s primjenom odluke Sernam 3.

44 Nadalje, žalitelji smatraju da je Opći sud namjerno izbjegao ispitati odnosi li se na njih sporna odluka izravno i osobno kako ne bi morao dati odgovor na pitanje kakve je naravi ta sporna odluka, za koju je Komisija ocijenila da je riječ o odluci *sui generis*. Međutim, budući da se navedena odluka odnosi osobno na njih, žaliteljima je dopušteno pobijati je kako bi Opći sud provjerio je li Komisija bila nadležna donijeti tu istu odluku bez obzira na to što za to nije imala pravnu osnovu.

45 Na kraju, žalitelji prigovaraju to što je Opći sud u točki 33. pobijanog rješenja smatrao da se sporna odluka, s obzirom na to da se ne odnosi na spojivost državne potpore s unutarnjim tržištem, nego na način povrata predmetnih potpora, tiče samo Komisije i države članice koja je dužna provesti obvezu povrata. Pitanje koje treba ispitati stoga nije jesu li Geodisu dodijeljene nove potpore, nego jesu li uvjeti pod kojima je trebalo provesti Geodisovo preuzimanje imovine grupe Sernam predstavljali pravilnu primjenu odluke Sernam 3 ili, naprotiv, zlouporabu u vezi s primjenom te odluke. Čim se pokaže da neki način povrata može predstavljati zlouporabu u vezi s primjenom odluke o povratu potpore, Komisija mora otvoriti službeni istražni postupak ako u tom pogledu ima ozbiljne sumnje.

46 Prema mišljenju Komisije, navodi žaliteljâ nisu osnovani iz dva razloga. S jedne strane, u trenutku podnošenja tužbe za poništenje, društva Mory bila su u stečaju i stoga više nisu bila u tržišnoj utakmici ni s kojim poduzetnikom. S druge strane, poništenje sporne odluke nije od stvarnog interesa u parnici za naknadu štete pred nacionalnim sudom zbog narušenog tržišnog natjecanja do kojeg je došlo u prošlosti.

47 Komisija uvodno ističe da argumenti navedeni u prvom i četvrtom dijelu ovog žalbenog razloga nisu u vezi s pravnim interesom, nego s procesnom legitimacijom žaliteljâ. Ti argumenti stoga ne mogu dokazati takav pravni interes za postupanje protiv sporne odluke.

48 Što se tiče ostatka, Komisija smatra da ni tužbom za povrat potpore ni tužbom za naknadu štete koje su podnesene pred nacionalnim sudovima žalitelji ne stječu pravni interes u postupku pred sudovima Unije.

49 Što se tiče prve tužbe podnesene pred Tribunal administratif de Paris, Komisija tvrdi da društva Mory ne mogu imati pravni interes za uspostavu njihova prethodnog konkurentskog položaja oduzimanjem predmetnih potpora, s obzirom na to da su još na životu samo zbog provedbe likvidacijskog stečaja. U svojoj tužbi Općem sudu, žalitelji su se uostalom samo pozvali na mogućnost pokretanja parnice za naknadu štete kako bi pokušali dokazati pravni interes. Nadalje, žaliteljima nije dopušteno pozvati se tek u žalbenom postupku na argument prema kojem se tužba za povrat potpore pred Tribunal administratif de Paris odnosi također i na oduzimanje predmetnih potpora od Geodisa. Naime, do tog proširenja tužbe došlo je nakon što je doneseno pobijano rješenje pa se u tužbi pred Općim sudom nije navodio taj argument.

50 Komisija podredno smatra da uopće nije dokazano da je tužba podnesena pred Tribunal administratif de Paris osnovana i da ima ikakvog izgleda za uspjeh prema nacionalnom pravu. Štoviše, prema mišljenju te institucije, čini se da je nakon donošenja odluke Sernam 3 taj nacionalni sud išao u smjeru donošenja rješenja o obustavi postupka. Naime, u trenutku kada je Komisija kao u konkretnom slučaju donijela odluku kojom se utvrđuje da su predmetne potpore nespojive s unutarnjim tržištem i kojom se nalaže povrat potpora, prethodno pokrenuti postupak pred nacionalnim sudom postaje bespredmetan.

51 Što se tiče druge tužbe, podnesene pred Tribunal de commerce de Paris, Komisija ističe da za dokazivanje pravnog interesa za poništenje njezine odluke nije dovoljno da se tužitelj pred sudovima Unije pozove na bilo koju tužbu za naknadu štete koja se može podnijeti u budućnosti ili je možda već podnesena nacionalnom sudu, i to zato što bi poništenje te odluke pred sudovima Unije olakšalo njegov uspjeh u parnici za naknadu štete a da usto ne treba dokazati da ona vrlo vjerojatno može dovesti do poništenja odluke Komisije. S tim u vezi, iako Opći sud ne smije preuzeti ulogu nacionalnog suda u pogledu odlučivanja o osnovanosti tužbe za naknadu štete povodom koje se vodi postupak pred nacionalnim sudom, on je ipak ovlašten provjeriti jesu li žalitelji dokazali stvarni interes za to da zahtijevaju poništenje Komisijine odluke kako bi potkrijepili tu tužbu za naknadu štete.

52 U ovom predmetu Komisija smatra da to nije dokazano. Ocjena Općeg suda u tom pogledu je točna, a s obzirom na to da je riječ o činjeničnom pitanju, ono izlazi iz okvira kontrole Suda u žalbenom postupku. Žalitelji su podnijeli tužbu za naknadu štete samo kao odgovor na Komisijinu argumentaciju u vezi s prigovorom nedopuštenosti, godinu dana nakon donošenja odluke Sernam 3. Što se tiče mogućnosti da se protiv Geodisa pozivaju na doktrinu francuskog prava „enrichissement sans cause“ (stjecanje bez osnove), taj argument se po prvi put ističe u žalbi te je stoga očito nedopušten. U svakom slučaju, nisu podnijeli nikakvu ozbiljnu argumentaciju u prilog primjeni te doktrine.

53 Na kraju, Komisija smatra da je Opći sud u točki 53. pobijanog rješenja pravilno utvrdio da, s obzirom na to da društva Mory više nisu aktivna, ona ne mogu trpjeti nikakve probleme s tržišnim natjecanjem, u pogledu kojih bi Superga Invest snosila posljedice.

Ocjena Suda

54 U svojem prvom žalbenom razlogu, žalitelji tvrde da je Opći sud počinio nekoliko pogrešaka koje se tiču prava kada je utvrdio da nisu dokazali pravni interes za poništenje sporne odluke, u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a.

55 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, tužba za poništenje koju podiže fizička ili pravna osoba dopuštena je samo pod pretpostavkom da ta osoba ima interes da pobijani akt bude poništen. Taj interes pretpostavlja da poništenje odnosnog akta može samo po sebi imati pravne posljedice i da tužba tako može svojim rezultatom donijeti korist stranci koja ju je podnijela (vidjeti, osobito, u tom smislu, presude Komisija/Koninklijke FrieslandCampina, C-519/07 P, EU:C:2009:556, t. 63.; ACEA/Komisija, C-319/09 P, EU:C:2011:857, t. 67.; Stichting Woonpunt i dr./Komisija, C-132/12 P, EU:C:2014:100, t. 67. te Stichting Woonlinie i dr./Komisija, C-133/12 P, EU:C:2014:105, t. 54.).

56 Tužiteljev pravni interes mora postojati i biti stvaran (vidjeti, u tom smislu, presude Komisija/Koninklijke FrieslandCampina, C-519/07 P, EU:C:2009:556, t. 65. i Planet/Komisija, C-564/13 P, EU:C:2015:124, t. 34.). Ne smije se odnositi na buduću ili hipotetsku situaciju (vidjeti, u tom smislu, presude Stroghili/Revizorski sud, 204/85, EU:C:1987:21, t. 11., kao i Cañas/Komisija, C-269/12 P, EU:C:2013:415, t. 16. i 17.).

57 Taj interes u odnosu na predmet tužbe mora postojati u trenutku njezinog podnošenja, inače će tužba biti nedopuštena, i mora nastaviti postojati sve do donošenja sudske odluke, inače će postupak biti obustavljen (vidjeti, u tom smislu, presude Abdulrahim/Vijeće i Komisija, C-239/12 P, EU:C:2013:331, t. 61. te Cañas/Komisija, C-269/12 P, EU:C:2013:415, t. 15.).

58 Pravni interes je, prema tome, bitna i primarna pretpostavka svake tužbe (vidjeti, u tom smislu, rješenje S./Komisija, 206/89 R, EU:C:1989:333, t. 8. i presudu Andechser Molkerei Scheitz/Komisija, C-682/13 P, EU:C:2015:356, t. 27.).

59 Usto, dopuštenost tužbe koju je fizička ili pravna osoba podnijela protiv akta koji joj nije upućen, prema članku 263. četvrtom stavku UFEU-a ovisi o tome priznaje li joj se procesna legitimacija koja postoji u dva slučaja. S jedne strane, takva tužba može se podnijeti pod uvjetom da se taj akt izravno i osobno odnosi na nju. S druge strane, takva osoba može podnijeti tužbu protiv regulatornog akta koji ne podrazumijeva provedbene mjere ako se isti izravno odnosi na nju (vidjeti, u tom smislu, osobito, presude Telefónica/Komisija, C-274/12 P, EU:C:2013:852, t. 19. i Stichting Woonpunt i dr./Komisija, C-132/12 P, EU:C:2014:100, t. 44.).

60 U konkretnom slučaju, na prvom mjestu treba istaknuti da je Opći sud u točki 59. pobijanog rješenja utvrdio da je tužba za poništenje sporne odluke, koju su žalitelji podnijeli na temelju članka 263. četvrtog stavka UFEU-a, nedopuštena već zbog toga što nisu dokazali svoj pravni interes pa pitanje jesu li ti žalitelji također procesno legitimirani u smislu te iste odredbe nije uzeo u daljnje razmatranje.

61 U tim okolnostima, jasno je da razlozi na temelju kojih je Opći sud u točkama 29. do 35. i 55. do 58. pobijanog rješenja utvrdio, s jedne strane, da se sporna odluka osobno ne odnosi na Moryja i, s druge strane, da žalitelji zbog neotvaranja službenog istražnog postupka predviđenog u članku 108. stavku 2. UFEU-a nisu bili lišeni svojih postupovnih prava, ne podržavaju izreku toga rješenja, s obzirom na to da se navedeni razlozi ne odnose na pravni interes, nego na procesnu legitimaciju, što je Opći sud, uostalom, sam istaknuo u točkama 30. i 34. navedenog rješenja.

62 U tom pogledu, žalitelji pogrešno tvrde da sama činjenica osobnog i izravnog utjecaja na fizičku ili pravnu osobu nužno dokazuje njezin pravni interes. Naime, kako proizlazi iz točaka 55. do 59. ove presude, pravni interes i procesna legitimacija su različite pretpostavke dopuštenosti koje fizička ili pravna osoba mora kumulativno ispuniti kako bi joj bilo dopušteno podnijeti tužbu za poništenje na

temelju članka 263. četvrtog stavka UFEU-a (vidjeti, u tom smislu, osobito, presude Stichting Woonpunt i dr./Komisija, C-132/12 P, EU:C:2014:100, t. 67. i 68., kao i Stichting Woonlinie i dr./Komisija, C-133/12 P, EU:C:2014:105, t. 54. i 55.).

63 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da argumentaciju koju su žalitelji iznijeli u okviru prvog žalbenog razloga, u dijelu u kojem se prigovara što je u pobijanom rješenju utvrđeno da žalitelji nisu procesno legitimirani, treba odbaciti, dijelom kao bez učinka, dijelom kao neosnovanu.

64 Na drugom mjestu valja ispitati prvi žalbeni razlog žaliteljâ u dijelu kojim se osporavaju utvrđenja Općeg suda u točkama 36. do 51. pobijanog rješenja, sukladno kojima je on odbacio argumentaciju navedenih žaliteljâ prema kojoj njihov pravni interes proizlazi u ovom slučaju iz tužbe koju su društva Mory 25. travnja 2007. podnijela pred Tribunal administratif de Paris radi povrata predmetnih potpora, kao i iz tužbe za naknadu štete koju su 7. svibnja 2013. podnijeli pred Tribunal de commerce de Paris radi solidarne odgovornosti, među ostalim, grupe Sernam i Geodisa za štetu koju su im ta društva prouzročila.

65 U tom pogledu, Opći sud istaknuo je, s jedne strane, u točkama 39. i 40. pobijanog rješenja, da se tužba radi povrata predmetnih potpora podnesena nacionalnom sudu ne tiče naknade štete koju su žalitelji navodno pretrpjeli.

66 S druge strane, nakon što je u točki 41. pobijanog rješenja naglasio da žalitelji mnogo godina nisu poduzeli nikakvu radnju radi naknade navodne štete do koje je došlo zbog narušavanja tržišnog natjecanja do kojeg je došlo predmetnom potporom, Opći sud je u točkama 42. do 49. toga rješenja utvrdio da tužbom za naknadu štete koju su podnijeli Tribunal de commerce de Paris, nakon što su podnijeli tužbu za poništenje sudu Unije, također nisu stekli pravni interes pred potonjim sudom s obzirom na to da nisu dokazali da im je Geodis mogao prouzročiti štetu, na temelju čega bi imali osnovu za pokretanje odštetne parnice protiv njega pred nacionalnim sudom.

67 U tom pogledu, Opći sud je najprije u točkama 44. i 45. pobijanog rješenja istaknuo da, s obzirom na to da je do preuzimanja imovine grupe Sernam došlo nakon pokretanja predstečajnog postupka protiv društava Mory, to preuzimanje nije moglo biti uzrok otvaranja stečaja pa se Geodis stoga ne može smatrati odgovornim za njihovu lošu financijsku situaciju. Nadalje, Opći sud je u točki 47. toga rješenja naglasio da također nije dokazano da bi Geodis samim tim što je preuzeo određenu imovinu grupe Sernam mogao teorijski odgovarati na temelju nacionalnog prava za navodnu štetu koju je ta grupa prouzročila žaliteljima. Na kraju, u dijelu u kojem se žalitelji pozivaju na štetu koju bi im Geodis mogao prouzročiti preuzimanjem imovine grupe Sernam bez obveze da vrati predmetne potpore, Opći sud je u točki 48. navedenog rješenja utvrdio da društva Mory ne mogu pretrpjeti nikakvu štetu koju bi im prouzročio preuzimatelj s obzirom na to da su prestali obavljati bilo kakvu gospodarsku djelatnost.

68 Na samom početku treba istaknuti da iako je, dakako, Opći sud isključivo nadležan utvrditi i ocijeniti činjenice, a načelno i ispitati dokaze koje prihvaća u prilog tim činjenicama, Sud je nadležan provesti nadzor, pod uvjetom da je Opći sud ocijenio njihovu pravnu narav i iz njih izveo pravne posljedice (vidjeti, u tom smislu, presudu E.ON Energie/Komisija, C-89/11 P, EU:C:2012:738, t. 64. i 65. kao i navedenu sudsku praksu). Slijedom toga, pitanje koje se imajući u vidu takve činjenice i dokaze odnosi na to može li poništenje sporne odluke pred sudovima Unije donijeti žaliteljima korist u postupku povodom tužbe pred nacionalnim sudovima, a koja pak može poslužiti kao osnova za njihov pravni interes pred sudom Unije, pravno je pitanje koje ulazi u područje nadzora koji Sud vrši u žalbenom postupku.

69 Valja podsjetiti da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, tužba za poništenje može sačuvati interes kao osnova za eventualnu tužbu radi naknade štete (vidjeti, u tom smislu, presude Könecke Fleischwarenfabrik/Komisija, 76/79, EU:C:1980:68, t. 9.; Francuska i dr./Komisija, C-68/94 i C-30/95,

EU:C:1998:148, t. 74.; rješenja Lech-Stahlwerke/Komisija, C-111/99 P, EU:C:2001:58, t. 19. i 20.; Komisija/Provincia di Imperia, C-183/08 P, EU:C:2009:136, t. 30., kao i presuda Abdulrahim/Vijeće i Komisija, C-239/12 P, EU:C:2013:331, t. 64.).

70 Očuvanje takvog pravnog interesa mora se ocijeniti *in concreto*, vodeći računa osobito o posljedicama navodne nezakonitosti i vrste navodno pretrpljene štete (presuda Abdulrahim/Vijeće i Komisija, C-239/12 P, EU:C:2013:331, t. 65.).

71 U konkretnom slučaju, kako u biti proizlazi iz točke 46. pobijanog rješenja, šteta na koju se žalitelji pozivaju proizlazi iz činjenice da je grupa Sernam tijekom deset godina primala nezakonite potpore, nespojive s unutarnjim tržištem, a koje je odobrila Francuska Republika i u pogledu kojih je Komisija u odluci Sernam 3 naložila povrat.

72 Međutim, Komisija je spornom odlukom obavijestila Francusku Republiku da se obveza povrata predmetnih potpora neće proširiti na Geodis ako on preuzme dio imovine grupe Sernam jer se, s obzirom na to da nema gospodarskog kontinuiteta, nije moglo utvrditi da će Geodis imati stvarnu korist od predmetnih potpora.

73 Slijedom toga, donošenjem te odluke, Geodis, koji je nakon toga doista preuzeo određene dijelove imovine grupe Sernam, zaštićen je od te obveze, s obzirom na to da ga se ne može smatrati korisnikom predmetnih potpora.

74 Kao što je nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 91. svojeg mišljenja, sama ta okolnost može pokazati da žalitelji imaju interes zahtijevati poništenje sporne odluke s obzirom na to da se njihova tužba za naknadu štete pred nacionalnim sudovima, u dijelu u kojem se odnosi na naknadu štete koju su navodno pretrpjeli zbog odobrenja predmetnih potpora, temelji upravo na tezi da se Geodis kao preuzimatelj treba smatrati njihovim korisnikom.

75 Naime, budući da poništenje sporne odluke može dovesti do toga da se Geodis od tog trenutka treba smatrati korisnikom predmetnih potpora, zbog čijeg odobrenja je nastala šteta na koju se žalitelji pozivaju, takvo poništenje može samo po sebi povećati izglede za uspjeh u odštetnoj parnici koja se vodi na Tribunal de commerce de Paris, u dijelu u kojem se odnosi na Geodis, a time i pribaviti im prednost u tom postupku.

76 U tom pogledu, protivno onome što je Opći sud zaključio u točki 47. pobijanog rješenja, ne može se od žalitelja zahtijevati da dokažu da se prema nacionalnom pravu doista može utvrditi da je Geodis odgovoran za navodnu štetu već samo na temelju preuzimanja imovine grupe Sernam. Sudovi Unije, naime, nisu ovlašteni radi ispitivanja pravnog interesa za vođenje postupka pred njima ocjenjivati osnovanost tužbe koja je podnesena nacionalnim sudovima u skladu s nacionalnim pravom te na taj način preuzeti njihovu ulogu u pogledu takve ocjene. Nasuprot tomu, nužno je, ali dovoljno, da tužba za poništenje podnesena sudovima Unije svojim rezultatom može donijeti korist stranci koja ju je podnijela. A to je ovdje upravo slučaj, kako proizlazi iz točaka 74. i 75. ove presude.

77 Za razliku od onoga što je Opći sud naveo u točki 48. pobijanog rješenja, također je bez utjecaja to što su društva Mory prestala s bilo kakvom gospodarskom djelatnošću nakon otvaranja stečaja jer je šteta na koju se žalitelji pozivaju, a to je Komisija na raspravi i sama priznala, nastala upravo zbog narušavanja tržišnog natjecanja do kojeg je došlo dodjelom predmetnih potpora u razdoblju dok su društva Mory, što je nesporno, obavljala gospodarsku djelatnost na mjerodavnom tržištu pa su i bila tržišni takmaci korisnika tih potpora.

78 Iz istog razloga, nije relevantno to što Geodisovo preuzimanje određenih dijelova imovine grupe Sernam, s obzirom na to da je ostvareno nakon što je protiv društava Mory pokrenut predstečajni postupak, a što je Opći sud istaknuo u točkama 44. i 45. pobijanog rješenja, nije razlog otvaranja stečaja protiv tih društava.

79 Valja nadodati da Komisija u ovom žalbenom postupku također pogrešno prigovara žaliteljima da su tužbu za naknadu štete podnijeli nacionalnom sudu nakon što su Općem sudu podnijeli tužbu za poništenje. Naime, iz sudske prakse Suda koja se spominje u točkama 56. i 69. ove presude proizlazi da je mogućnost tužbe za naknadu štete dovoljna osnova za takav pravni interes, pod uvjetom da on nije hipotetske naravi. U konkretnom je slučaju nesporno da su žalitelji u tužbi koju su podnijeli Općem sudu najavili da će podnijeti tu tužbu za naknadu štete i da su je, kako proizlazi iz točke 42. pobijanog rješenja, doista i podnijeli prije donošenja pobijanog rješenja.

80 Štoviše, također valja utvrditi da bi poništenje sporne odluke samo po sebi moglo pribaviti žaliteljima prednost u postupku koji su pokrenuli pred Tribunal administratif de Paris kako bi primorali Francusku Republiku da oduzme predmetne potpore, s obzirom na to da bi to poništenje dovelo do toga da Geodis ne bi više nužno bio izuzet od obveze povrata koja proizlazi iz sporne odluke, pa bi poništenje te odluke moglo povećati izglede za uspjeh u postupku pred Tribunal administratif de Paris.

81 Opći sud je stoga počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točki 40. pobijanog rješenja zaključio da potonja tužba žaliteljima ne može dati pravni interes samo zato što se ona nije odnosila na naknadu navodno pretrpljene štete, s obzirom na to da pravni interes, kao što je nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 40. svojeg mišljenja, može proizaći iz bilo kojeg postupka pred nacionalnim sudovima u kojem eventualno poništenje pobijanog akta pred sudovima Unije može tužitelju pribaviti prednost.

82 U tom pogledu, Komisija pogrešno tvrdi da tužba koju su žalitelji podnijeli pri Tribunal administratif de Paris nije prikladna osnova za pravni interes žaliteljâ pred sudovima Unije jer se odnosi isključivo na ostvarenje povrata predmetnih potpora, ne od Geodisa, nego od grupe Sernam. Naime, iz spisa kojim raspolaže Sud jasno proizlazi da se ta tužba odnosila i na kasnije korisnike predmetnih potpora. Budući da su se žalitelji, uostalom, u svojim podnescima Općem sudu izričito pozvali na to proširenje svoje tužbe, prigovor nedopuštenosti koji je Komisija podnijela valja odbiti jer taj argument žalitelji navodno nisu istaknuli u postupku pred Općim sudom.

83 Nadalje, iako se doduše ne može isključiti da donošenje odluke Sernam 3, u dijelu u kojem se u njoj nalaže povrat predmetnih potpora, ili pak prestanak obavljanja gospodarskih djelatnosti društava Mory možda i može utjecati na pravni interes žaliteljâ u postupku pred Tribunal administratif de Paris, ta okolnost, nasuprot tomu, nema apsolutno nikakav učinak na pravni interes tih istih žalitelja u postupku pred sudovima Unije, protivno onome što je Komisija tvrdila, osobito na raspravi, s obzirom na to da svojim ishodom tužba za poništenje pred tim sudovima može utjecati na ishod postupka pred nacionalnim sudom u kojem se zahtijeva povrat predmetnih potpora.

84 Iz prethodnih razmatranja, a osobito iz točaka 77., 78. i 83. ove presude, proizlazi da je Opći sud također počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točkama 52. do 54. pobijanog rješenja utvrdio da Superga Invest, kao glavni dioničar društava Mory, nije dokazala svoj pravni interes jer ta društva, s obzirom na to da više ne obavljaju djelatnost, ne mogu trpjeti nikakve probleme s tržišnim natjecanjem, u pogledu kojih bi Superga Invest snosila posljedice. Budući da se pravni interes društva Superga Invest ne razlikuje od tog interesa društava Mory, ono također iz istih razloga ima takav interes u postupku pred sudovima Unije.

85 Uzimajući u obzir ta razmatranja, valja utvrditi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada je zaključio da žalitelji nisu dokazali svoj pravni interes, u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a, a radi poništenje sporne odluke.

86 U tim okolnostima, valja utvrditi da je prvi žalbeni razlog žaliteljâ osnovan.

87 Stoga valja ukinuti pobijano rješenje bez potrebe ispitivanja drugog žalbenog razloga koji su žalitelji naveli u prilog svojoj žalbi.

O tužbi pred Općim sudom

88 U skladu s člankom 61. Statuta Suda Europske unije, ako je žalba osnovana, Sud ukida odluku Općeg suda. Sud može sam konačno odlučiti o sporu, ako stanje postupka to dopušta ili može vratiti predmet na odlučivanje Općem sudu.

89 U ovom slučaju, Sud smatra da raspolaže nužnim elementima za konačno odlučivanje o prigovoru nedopuštenosti koji je Komisija istaknula tijekom prvostupanjskog postupka.

90 Na prvom mjestu, iz razloga koji se navode u točkama 74. do 85. ove presude, valja odbiti taj prigovor nedopuštenosti u dijelu u kojem se osporava postojanje pravnog interesa žaliteljâ.

91 Na drugom mjestu, u dijelu u kojem se žaliteljima osporava procesna legitimacija, valja podsjetiti da članak 263. četvrti stavak UFEU-a, kako je već objašnjeno u točki 59. ove presude, predviđa dva slučaja u kojima se fizičkoj ili pravnoj osobi priznaje procesna legitimacija za podnošenje tužbe protiv akta Unije koji joj nije upućen. S jedne strane, takva tužba može se podnijeti pod uvjetom da se taj akt izravno i osobno odnosi na nju. S druge strane, takva osoba može podnijeti tužbu protiv regulatornog akta koji ne podrazumijeva provedbene mjere ako se isti izravno odnosi na nju.

92 Budući da sporna odluka koja je upućena Francuskoj Republici nije regulatorni akt prema članku 263. četvrtom stavku UFEU-a, s obzirom na to da nije riječ o općem aktu (vidjeti, u tom smislu, presudu Inuit Tapiriit Kanatami i dr./Parlament i Vijeće, C-583/11 P, EU:C:2013:625, t. 56.), treba ispitati odnosi li se ta odluka izravno i osobno na žalitelje, u smislu te odredbe.

93 U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, osobe kojima odluka nije upućena mogu tvrditi da ih se osobno tiče samo ako ta odluka utječe na njih zbog određenih osobina koje su im svojstvene ili zbog neke činjenične situacije koja ih razlikuje od bilo koje druge osobe, izdvajajući ih uslijed toga pojedinačno na istovrstan način poput adresata odluke (vidjeti osobito presude Plaumann/Komisija, 25/62, EU:C:1963:17, str. 223.; Sniace/Komisija, C-260/05 P, EU:C:2007:700, t. 53.; 3F/Komisija, C-319/07 P, EU:C:2009:435, t. 29. kao i T & L Sugars i Sidul Açúcares/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, t. 63.).

94 Budući da se tužba u prvostupanjskom postupku odnosila na Komisijinu odluku u području državnih potpora, valja istaknuti da u okviru postupka nadzora državnih potpora predviđenog člankom 108. UFEU-a valja razlikovati, s jedne strane, prethodnu fazu ispitivanja potpora na temelju stavka 3. toga članka, koja samo ima za cilj omogućiti Komisiji da stekne prvi dojam o djelomičnoj ili potpunoj spojivosti konkretne potpore i, s druge strane, fazu ispitivanja iz stavka 2. navedenog članka. Tek u toj fazi, kojoj je svrha omogućiti Komisiji stjecanje potpune slike o svim činjenicama predmeta, Ugovor propisuje obvezu Komisije da pozove stranke da podnesu svoje primjedbe (vidjeti osobito presudu 3F/Komisija, C-319/07 P, EU:C:2009:435, t. 30. i navedenu sudsku praksu).

95 Slijedom toga, kada Komisija odlukom na temelju članka 108. stavka 2. UFEU-a, bez pokretanja službenog istražnog postupka propisanog člankom 108. stavkom 2. UFEU-a, utvrdi da je neka potpora spojiva s unutarnjim tržištem, osobe u čiju korist idu navedena postupovna jamstva mogu ostvariti poštovanje tih jamstava samo ako imaju mogućnost pobijanja te odluke pred sudskim instancama Unije. Stoga te sudske instance dopuštaju tužbu radi poništenja takve odluke koju podnese stranka u smislu članka 108. stavka 2. UFEU-a ako tužitelj podnošenjem tužbe želi očuvati postupovna prava koja za njega proizlaze iz potonje odredbe (vidjeti, u tom smislu, osobito, presude 3F/Komisija, C-319/07 P, EU:C:2009:435, t. 31. i navedenu sudsku praksu, kao i Komisija/Kronoply i Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, t. 47.).

96 Sud je imao priliku pojasniti da su takve stranke osobe, poduzetnici ili udruženja kojima su interesi možda povrijeđeni dodjeljivanjem potpore, a osobito poduzetnici koji su tržišni takmaci korisnikâ te potpore i profesionalne organizacije (vidjeti osobito presudu 3F/Komisija, C-319/07 P, EU:C:2009:435, t. 32. i navedenu sudsku praksu).

97 Nasuprot tomu, ako tužitelj dovodi u pitanje osnovanost odluke o ocjeni potpore koja je donesena na temelju članka 108. stavka 3. UFEU-a ili nakon službenog istražnog postupka, sama činjenica da ga se može smatrati strankom u smislu stavka 2. toga članka ne može biti dovoljna kako bi se dopustila tužba. U tom slučaju, dakle, mora dokazati da ima poseban položaj u smislu sudske prakse na koju se podsjeća u točki 93. ove presude. To je osobito slučaj ako potpora koja je predmet odluke u pitanju bitno utječe na tužiteljev položaj na tržištu (vidjeti, u tom smislu, presude Komisija/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, EU:C:2005:761, t. 37. i navedenu sudsku praksu, kao i British Aggregates/Komisija, C-487/06 P, EU:C:2008:757, t. 30.).

98 S tim u vezi, utvrđeno je da se odluka Komisije o zatvaranju službenog istražnog postupka, uz poduzetnika koji je korisnik potpore, odnosi i na poduzetnike koji su mu konkurenti i koji su odigrali aktivnu ulogu u okviru tog postupka, ako mjera potpore koja je predmet pobijane odluke bitno utječe na njihov položaj na tržištu (vidjeti presudu Sniace/Komisija, C-260/05 P, EU:C:2007:700, t. 55. i navedenu sudsku praksu).

99 Što se tiče utvrđivanja takvog utjecaja, Sud je imao priliku pojasniti da sama okolnost da bi akt poput sporne odluke mogao imati određeni utjecaj na konkurentske odnose koji postoje na mjerodavnom tržištu i da se predmetni poduzetnik nalazio u bilo kakvom konkurentskom odnosu s osobom kojoj taj akt ide u prilog, u svakom slučaju ne bi bila dovoljna da se može smatrati da se navedeni akt osobno odnosi na navedenog poduzetnika (vidjeti, u tom smislu, presudu British Aggregates/Komisija, C-487/06 P, EU:C:2008:757, t. 47.).

100 Stoga se poduzetnik ne može pozivati isključivo na svoje svojstvo konkurenta u odnosu na onoga koji je korisnik potpore, već usto mora dokazati da je u činjeničnoj situaciji koja ga izdvaja pojedinačno poput osobe kojoj je odluka upućena (vidjeti osobito presudu British Aggregates/Komisija, C-487/06 P, EU:C:2008:757, t. 48.).

101 U konkretnom slučaju, kako proizlazi iz točke 72. ove presude, spornom odlukom Komisija je obavijestila Francusku Republiku da se obveza povrata nezakonitih i nespojivih potpora, koja je toj državi članici naložena odlukom Sernam 3, neće proširiti na Geodis ako on preuzme dio imovine grupe Sernam jer se, s obzirom na to da nema gospodarskog kontinuiteta, nije moglo utvrditi da će Geodis imati stvarnu korist od predmetnih potpora.

102 Usto, iz točke 54. sporne odluke izričito proizlazi da se ona ne odnosi na razboritost Geodisova ulaganja, a koje se sastoji od preuzimanja dijela imovine grupe Sernam te da, slijedom toga, ne prejudicira Komisijinu ocjenu tog ulaganja prema članku 107. stavku 1. UFEU-a.

103 Slijedom toga, kod potpora koje se prema spornoj odluci ne mogu oduzeti osobi koja je od njihova prvotnog korisnika stekla dio imovine riječ je upravo i isključivo o potporama koje su već bile predmet odluke Sernam 3.

104 Kao što je nezavisni odvjetnik istaknuo u točkama 147. i 169. svoga mišljenja, sporna odluka mora se stoga smatrati povezanom i dopunjujućom odlukom u odnosu na odluku Sernam 3, s obzirom na to da se njome pobliže određuje doseg u pogledu svojstva korisnika predmetnih potpora, a time i u pogledu svojstva dužnika obveze povrata tih potpora, nakon što je po donošenju te odluke ostvarena nova činjenica, to jest u ovom slučaju činjenica da je treća osoba od prvotnog korisnika navedenih potpora stekla dio imovine.

105 U ovom slučaju je nesporno da je Komisija odluku Sernam 3 donijela nakon službenog istražnog postupka previđenog člankom 108. stavkom 2. UFEU-a.

106 U tim okolnostima, da bi se smatralo da se sporna odluka osobno odnosi na žalitelje u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a, oni moraju, među ostalim, dokazati da je dodjeljivanje predmetnih potpora bitno utjecalo na njihov položaj na tržištu. Nasuprot tomu, puka činjenica da ih se može smatrati strankama u smislu članka 108. stavka 2. UFEU-a ne može biti dovoljna za dopuštenost tužbe.

107 U ovom slučaju žalitelji tvrde da se sporna odluka osobno odnosi na društva Mory jer im je Komisija, tako što nije otvorila službeni istražni postupak, oduzela postupovna prava koja su im priznata člankom 108. stavkom 2. UFEU-a, osobito u pogledu mogućnosti osporavanja nadležnosti te institucije za donošenje navedene odluke. Usto smatraju da su društva Mory dokazala pravni interes. Nadalje, navode da su sudjelovala u upravnom postupku koji je doveo do odluke Sernam 3 i da su dan prije donošenja sporne odluke podnijeli upit Komisiji u vezi s pravnom osnovom na temelju koje ona kani postupati u tom smislu. Štoviše, ta društva su jedina podnijela tužbu francuskim sudovima kako bi primorala francuska tijela vlasti da predmetne potpore oduzmu njihovim korisnicima i da su poput Superge Invest podnijeli tim sudovima tužbu za naknadu štete koju su pretrpjeli zbog dodjele tih potpora.

108 Nadalje, žalitelji dodatno ističu da su predmetne potpore bitno utjecale na njihov položaj na tržištu. Ta su društva čak bila primorana obustaviti svoju djelatnost iz razloga za koje smatraju da su u vezi s dodjelom tih potpora. Što se tiče Superge Invest, ona je također, u svojstvu dioničara društava Mory, snosila protutržišne posljedice tih potpora, tim više što je mogla odlučiti da sama uđe na mjerodavno tržište.

109 U tom pogledu, valja utvrditi da u skladu sa sudskom praksom koja se spominje u točkama 62., 97. i 98. ove presude, navodna povreda postupovnih prava koja se društvima Mory priznaju u članku 108. stavku 2. UFEU-a, njihov pravni interes i aktivna uloga koju su imali u postupku koji je doveo do donošenja odluke Sernam 3 i sporne odluke nisu takvi da bi ih izdvajali u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a. Što se tiče okolnosti da su žalitelji nacionalnim sudovima podnijeli tužbe, s jedne strane, zato da bi francuska tijela vlasti primorali da oduzmu predmetne potpore i, s druge strane, radi naknade štete koju su pretrpjeli zbog dodjeljivanja tih potpora, ni to samo po sebi ne može biti dovoljno da ih se izdvoji u smislu te odredbe s obzirom na to da potencijalno svatko može podnijeti takve tužbe.

110 Nadalje, iako žalitelji, doduše podredno, navode da su predmetne potpore bitno utjecale na konkurentski položaj društava Mory, a posebno jer su ta društva morala obustaviti svoje djelatnosti, valja utvrditi da ni u svojoj prvostupanjskoj tužbi ni u ovom žalbenom postupku nisu pružili elemente koji bi potkrijepili tu tvrdnju. Usto, Sudu nisu podnijeli nikakav podatak u pogledu strukture mjerodavnog tržišta i njihovog konkurentskog položaja na tom tržištu. Što se tiče društva Superga Invest, nesporno je da ono ne djeluje na mjerodavnom tržištu pa ga se, stoga, ne može smatrati tržišnim takmacem korisnika predmetnih potpora. Usto, budući da društva Mory nisu dokazala da su te potpore bitno utjecale na njihov konkurentski položaj, Superga Invest u pogledu toga ne može izvoditi nikakvu procesnu legitimaciju isključivo na osnovi svojeg svojstva dioničara tih društava.

111 Stoga se ne može smatrati da se sporna odluka osobno odnosi na ijednog žalitelja, u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a.

112 Slijedom toga, prigovor nedopuštenosti tužbe za poništenje koju su žalitelji podnijeli Općem sudu, a koji je Komisija istaknula u prvostupanjskom postupku, valja usvojiti u dijelu u kojem se tim prigovorom žaliteljima osporava procesna legitimacija pa stoga tužbu treba odbaciti kao nedopuštenu.

Troškovi

113 Na temelju članka 184. stavka 2. Poslovnika, kad je žalba osnovana i Sud sâm konačno odluči u sporu, Sud odlučuje o troškovima. U skladu s člankom 138. stavkom 2. istog Poslovnika, koji se na temelju članka 184. stavka 1. tog Poslovnika primjenjuje na žalbeni postupak, ako više stranaka ne uspije u postupku, Sud odlučuje o podjeli troškova.

114 Budući da je žalba žaliteljâ usvojena, a njihova tužba za poništenje odbačena, svaka stranka snosi vlastite troškove prvostupanjskog i žalbenog postupka.

Slijedom navedenoga, Sud (treće vijeće) proglašava i presuđuje:

1. **Ukida se rješenje Općeg suda Europske unije Mory i dr./Komisija (T-545/12, EU:T:2013:607).**

2. **Tužba za poništenje koju su podnijeli Mory SA, Mory Team i Superga Invest protiv Odluke Komisije C (2012) 2401 *final* od 4. travnja 2012. o preuzimanju imovine grupe Sernam u okviru predstečajnog postupka odbacuje se kao nedopuštena.**

3. **Mory SA, Mory Team, Superga Invest i Europska komisija snose vlastite troškove u vezi s prvostupanjskim i žalbenim postupkom.**

Potpisi